

Фінанси, банківська справа та страхування

УДК 338.43:658.14

Кисельов Іван Анатолійович

аспірант кафедри фінансів, банківської справи та страхування

Уманського національного університету

Kiselov Ivan

Postgraduate Student of the Department of Finance, Banking and Insurance

Uman National University

ORCID: 0009-0004-6834-5774

**ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ СУТНОСТІ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ
ТА ОСОБЛИВОСТІ ЇЇ ФОРМУВАННЯ У СУБ'ЄКТІВ АГРАРНОГО
БІЗНЕСУ**

**THEORETICAL ASPECTS OF THE ESSENCE OF FINANCIAL
RESILIENCE AND FEATURES OF ITS FORMATION IN
AGRIBUSINESS ENTITIES**

***Анотація.** Вступ. Аграрний сектор України перебуває під впливом численних зовнішніх і внутрішніх викликів: часті кліматичні та економічні шоки, зміни у державній підтримці та активна цифровізація управлінських процесів, що зумовлює необхідність перегляду теоретичних підходів до визначення фінансової стійкості підприємств та формування нових моделей її забезпечення, орієнтованих на динамічність, гнучкість і адаптивність. Особливе значення набуває урахування галузевої специфіки аграрного бізнесу та потребу в інноваційних інструментах управління.*

***Мета.** Метою дослідження є розгляд сучасних концептуальних підходів до розуміння фінансової стійкості аграрних підприємств, аналіз основних теоретичних моделей оцінки, які характерні для галузі, та створення власної динамічної концепції фінансової стійкості, яка поєднує цифровізацію управління, багаторівневий ризик-менеджмент і гнучке*

фінансове планування для підвищення конкурентоспроможності та економічної безпеки аграрного бізнесу.

Матеріали і методи. Матеріалами дослідження стали сучасні наукові публікації, аналітичні огляди, статистичні дані та результати практичних досліджень щодо фінансової стійкості аграрних підприємств. Контент-аналіз використовувався для оцінки теоретичних підходів; порівняльний аналіз використовувався для систематизації існуючих моделей; і системні та структурно-логічні підходи використовувалися для побудови авторської концепції.

Результати. У статті обґрунтовано необхідність переходу від статичних до динамічних моделей фінансової стійкості, акцентовано на ролі адаптивності та гнучкості фінансових стратегій для аграрних підприємств. Проаналізовано провідні теоретичні підходи до оцінки фінансової стійкості з позиції сучасних викликів і ризиків. Запропоновано авторську концепцію фінансової стійкості аграрного підприємства, що передбачає використання впровадження цифрових технологій в управління, а також формування системи превентивного ризик-менеджменту. Доведено, що така модель дозволяє агропідприємствам не лише підтримувати поточну платоспроможність, а й забезпечувати сталий розвиток у довгостроковій перспективі.

Перспективи. Дослідження, проведене в майбутньому, доцільно зосередити на апробації інтегрального індексу фінансової стійкості на конкретних прикладах аграрних підприємств в Україні різного розміру та організаційно-правової форми. Крім того, доцільно розробити поради щодо адаптації цифрових інструментів управління до потреб агробізнесу в умовах зростаючої невизначеності.

Ключові слова: фінансова стійкість, аграрне підприємство, динамічна модель, цифровізація, ризик-менеджмент, сезонність, галузева специфіка.

Summary. *Introduction.* The agricultural sector of Ukraine is influenced by numerous external and internal challenges: increasing market volatility, frequent climate and economic shocks, changes in state support, and the active digitalization of management processes. This necessitates a revision of theoretical approaches to defining financial resilience in enterprises and the formation of new models aimed at dynamism, flexibility, and adaptability. Particular importance is given to considering the sectoral specifics of agribusiness, including seasonality, dependence on state subsidies, crop risks, and the need for innovative management tools.

Purpose. The purpose of this study is to substantiate modern conceptual foundations for interpreting financial resilience of agricultural enterprises, to analyze the main theoretical models of assessment with regard to industry specifics, and to develop an original dynamic concept of financial resilience that combines digital management, multi-level risk management, and flexible financial planning to enhance the competitiveness and economic security of agribusiness.

Materials and methods. The study uses modern scientific publications, analytical reviews, statistical data, and practical research on the financial resilience of agricultural enterprises. Content analysis is applied to evaluate theoretical approaches, comparative analysis is used to systematize existing models, and systemic and structural-logical approaches are employed to build the author's concept. A key tool is modeling a comprehensive integral index of financial resilience, taking into account digitalization and sectoral specificity.

Results. The article substantiates the need to shift from static to dynamic models of financial resilience, emphasizing the role of adaptability and flexible financial strategies for agricultural enterprises. Leading theoretical approaches to assessing financial resilience are analyzed in the context of current challenges and risks. The author's concept of financial resilience for agricultural enterprises is proposed, which involves the use of an integral resilience index, the

introduction of digital technologies in management, and the formation of a preventive risk management system. It is proved that such a model enables enterprises not only to maintain current solvency but also to ensure sustainable long-term development.

Discussion. Further research should focus on the practical testing of the integral index of financial resilience using real examples of Ukrainian agricultural enterprises of various sizes and organizational forms, as well as on developing recommendations for adapting digital management tools to the needs of agribusiness in conditions of increasing uncertainty.

Key words: *financial resilience, agricultural enterprise, dynamic model, digitalization, risk management, integral index, seasonality, sectoral specificity, economic security.*

Постановка проблеми. Питання забезпечення фінансової стійкості аграрних підприємств набуває особливої актуальності в умовах зростання ризиків зовнішнього середовища, частими ціновими та кліматичними шоками, нестабільністю політики державної підтримки та ускладненого доступу до фінансових ресурсів. Традиційні методи оцінювання фінансової стійкості, які базуються на класичних співвідношеннях активів і пасивів або стандартизованих коефіцієнтах, не враховують галузеву специфіку агробізнесу, яка значною мірою залежить від ринкової кон'юнктури, державної допомоги, природно-кліматичних ризиків і сезонних коливань.

Більшість існуючих теоретичних підходів розглядають фінансову стійкість як статичний показник ліквідності та платоспроможності, не приділяючи достатньої уваги динамічним і змінним аспектам роботи аграрних підприємств. Отже, постає питання про необхідність створення сучасної концепції фінансової стійкості аграрного підприємства, яка б відображала не лише здатність підприємства зберігати фінансову рівновагу в нормальних умовах, але й здатність адаптуватися до надзвичайних

зовнішніх факторів, використовуючи гнучкість фінансової структури, диверсифікацію доходів і використання інструментів ризик-менеджменту.

Таким чином, існує наукова проблема удосконалення теоретичних основ визначення сутності та структури фінансової стійкості аграрних підприємств з урахуванням особливостей галузі, що дозволить керівництву підприємств галузі приймати більш ефективні рішення, щоб гарантувати стабільність і розвиток аграрного бізнесу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Через значне зростання зовнішніх і внутрішніх ризиків, спричинених як воєнними діями, так і змінами економічної кон'юнктури та ринкової волатильності, останнім часом проблема фінансової стійкості аграрних підприємств в Україні набула особливої актуальності. Незважаючи на те, що в науковій літературі розглядаються різні точки зору цього питання, багато аспектів залишаються нерозкритими і потребують додаткових досліджень.

Так, Демиденко Л. та Наконечна Ю. [1] в статті глибоко аналізує вплив воєнного стану на фінансову стійкість аграрного сектору, виділяючи основні ризики та визначаючи шляхи державної підтримки. Водночас автори лише згадали про необхідність розробки нових моделей управління фінансовою стійкістю, не досліджуючи динаміку фінансових потоків і значення гнучкості структури капіталу в боротьбі з кризами.

Єфанов В.А. [2] підкреслює, наскільки важливо враховувати як внутрішні, так і зовнішні фактори фінансової стійкості підприємств агробізнесу. Дослідник систематизував існуючі методи оцінки, але стаття не містить єдиної моделі, яка б враховувала взаємодію різних ризиків і характеристики галузі саме в динаміці.

Демчук Н.І., Халатур С.М. і Хідірян М.О. [3] проводили дослідження теоретичних основ аналізу фінансового стану сільськогосподарських підприємств, зосереджуючись на класичних статичних показниках. Петренко В.С. [4] розглядає методи факторного аналізу фінансової стійкості

в контексті економічної безпеки аграрних підприємств, приділяє багато уваги ідентифікації ризиків і методам оцінки, але дослідження не охоплює проблеми створення сучасних динамічних моделей фінансової стійкості. Поддєрьогін А.М. і Наумова Л.Ю. [5] пропонують системний огляд теоретичних основ фінансової стійкості підприємств, зосереджуючись на загальних підходах і методиках.

Як показує аналіз наявних досліджень, існує кілька важливих питань, які досі не вирішені. Насамперед це відсутність постійної концепції фінансової стійкості аграрних підприємств, яка б включала здатність адаптуватися до екстремальних зовнішніх викликів, гнучко змінювати структуру капіталу, диверсифікувати доходи та оперативно реагувати на ризики. Крім того, сучасні інструменти для кількісної оцінки, цифровізації фінансового управління та автоматизації процесів прогнозування та контролю ще недостатньо інтегровані в практику. У світлі цих проблем, виникає необхідність створення такої концепції фінансової стійкості аграрного підприємства, яка б поєднувала гнучкість, адаптивність і сучасні управлінські технології.

Формулювання цілей статті. Метою статті є дослідження теоретичних і практичних аспектів до розуміння фінансової стійкості аграрних підприємств та обґрунтування концепції динамічної фінансової стійкості, яка дозволяє забезпечити ефективну адаптацію агробізнесу до викликів сучасного середовища.

Виклад основного матеріалу дослідження. Фінансова стійкість підприємства розглядається як важлива частина економічної безпеки, стабільності та конкурентоспроможності будь-якої господарської системи. У науковій літературі фінансова стійкість підприємства визначається як стан забезпечення достатності власних фінансових ресурсів для виконання поточних зобов'язань і інвестування в розвиток підприємства, що зменшує залежність від зовнішніх джерел фінансування [5].

У статті Демиденко Л. та Наконечної Ю. [1], фінансова стійкість аграрних підприємств визначається як здатність суб'єкта господарювання зберігати рівновагу між власними й залученими фінансовими ресурсами, щоб забезпечити безперервність своєї діяльності в умовах впливу кризових факторів, з урахуванням особливостей галузі, таких як сезонність, залежність від державної допомоги та природно-кліматичні ризики

За думкою Єфанова В.А. [2], фінансова стійкість для аграрних підприємств визначається як здатність ефективно балансувати потоки доходів і витрат, враховуючи вплив внутрішніх і зовнішніх ризиків, що гарантує стабільність виробничого циклу та можливість своєчасного оновлення основних засобів. В іншому дослідженні Демчук Н.І. та співавтори [3] наголошують на тому, що фінансова стійкість сільськогосподарських підприємств значною мірою залежить від циклічних сезонних надходжень, доступу до короткострокового кредитування та рівня розвитку інфраструктури. А також як здатність підприємств підтримувати оптимальну структуру активів і пасивів, що дозволяє їм не лише виконувати зобов'язання, але й накопичувати резерви для розвитку в несприятливих умовах.

Комплексні моделі та інтегральні індекси оцінки фінансової стійкості є окремим напрямком теоретичних досліджень. Зокрема, Васильців Т.Г. [6] пропонує використовувати багатофакторні моделі з урахуванням особливостей агробізнесу, які дозволяють оцінити не лише поточний фінансовий стан підприємства, але й його здатність покращитися після негативних подій. Ці моделі враховують резерви, структуру власного та позикового капіталу, рівень інвестиційної активності та ступінь державної підтримки. Також у дослідженні Васильціва Т.Г. [6] розглядається системний підхід до фінансової стійкості аграрного бізнесу як набір індикаторів, які дозволяють визначити вразливі місця, щоб негайно вжити заходів стабілізації. Такими показниками є коефіцієнти автономії,

ліквідності, платоспроможності, рентабельності та структури капіталу.

У процесі аналізу теоретичних підходів до оцінки фінансової стійкості підприємств слід звернути увагу на те, що в економічній літературі з часом поширюється уявлення про фінансову стійкість як здатність підприємства забезпечувати стабільність фінансових потоків, адаптуватися до змін зовнішнього середовища та ефективно управляти ризиками. В аграрному секторі ці аспекти набувають особливої уваги, оскільки підприємства часто стикаються з високою волатильністю доходів, сезонністю виробництва, залежністю від погоди та державною підтримкою.

Зокрема, дослідження Каращенка В.С. та Рибіцького О.Л. [7] підкреслює, що для аналізу фінансової стійкості агропідприємств необхідно використовувати системний підхід, який включає не лише традиційні фінансові коефіцієнти (ліквідність, автономія, рентабельність), але й показники, що характеризують швидкість обороту капіталу, рівень диверсифікації джерел доходу та гнучкість управління витратами

Облік ризиків є важливою частиною оцінки фінансової стійкості аграрних підприємств, тому в роботі Петренка В.С. [4] пропонується факторний аналіз фінансової стійкості в контексті економічної безпеки, який враховує вплив як зовнішніх, так і внутрішніх ризиків, а також визначає основні індикатори вразливості підприємств до ринкових, фінансових і виробничих шоків.

Узагальнюючи, можна відзначити широкий спектр теоретичних підходів, для визначення фінансової стійкості аграрних підприємств як за критеріями оцінювання, так і за глибиною врахування галузевих особливостей. Дослідники пропонують різні способи розуміння цього поняття, від традиційних статичних трактувань до сучасних адаптивних і інтегральних моделей. Особливо важливим є визначення методів, які враховують особливості аграрного сектору, включаючи сезонність, залежність від природних і економічних ризиків і роль державної

підтримки. Для систематизації основних підходів до визначення фінансової стійкості агропідприємств доцільно представити їх у вигляді порівняльної табл. 1.

Таблиця 1

**Основні підходи до визначення фінансової стійкості підприємств з
урахуванням аграрної специфіки**

Підхід та автор	Суть підходу	Особливості для агропідприємств
Класичний Поддєрьогін А.М., Наумова Л.Ю	Здатність підприємства покривати зобов'язання власними фінансовими ресурсами, мінімізація залежності від зовнішніх ресурсів	Акцент на власних і позикових коштах, формування резервів
Сезонно-галузовий Демиденко Л., Наконечна Ю.	Баланс між власними і залученими ресурсами з урахуванням сезонних коливань та державної підтримки	Врахування сезонності, держпідтримки, ризиків урожайності
Динамічно-адаптивний Єфанов В.А.	Здатність ефективно балансувати доходи і витрати з урахуванням різних ризиків, стабільність виробничого циклу	Фокус на гнучкості фінансової структури та диверсифікації доходів
Структурно-ресурсний Демчук Н.І., Халатур С.М., Хідірян М.О	Оптимізація структури активів і пасивів, створення резервів для розвитку та антикризової підтримки	Висока залежність від короткострокового кредитування
Факторно-ризиковий Петренко В.С.	Врахування зовнішніх і внутрішніх ризиків, факторний аналіз індикаторів стійкості	Оцінка вразливості до ринкових, фінансових, виробничих шоків
Інтегрально-індикаторний Васильців Т. та автори	Застосування інтегральних індексів, багатофакторних моделей з урахуванням галузевої специфіки	Розрахунок за системою показників, сценарне моделювання

Джерело: узагальнено автором на основі [1; 7]

Ознайомившись із основними підходами, наведеним у табл. 1, варто звернути увагу на характеристики та відмінності, які мають безпосереднє значення для сільського господарства. Порівняно, класичні моделі

зосереджуються на статичному балансі активів і пасивів. З іншого боку, сучасні дослідження все частіше звертають увагу на гнучкість управління ресурсами, адаптацію до сезонних змін і використання інтегральних показників, а також сценарного аналізу.

Підводячи підсумок щодо аналізу теоретичних підходів до визначення сутності фінансової стійкості підприємств агробізнесу, можна відміти, що сучасна наукова думка поступово переходить від вузько-коефіцієнтного підходу до розуміння фінансової стійкості агробізнесу як динамічної системи, яка потребує гнучкого управління ресурсами, швидкої адаптації до впливу зовнішніх факторів, активного використання інструментів управління ризиками та врахування особливостей, унікальних для галузі. Це створює основу для розробки комплексної концепції фінансової стійкості аграрних підприємств, яка стане відповіддю на виклики нестабільності сучасного світу.

Ця концепція повинна бути здатною адаптуватися до змін ринкового середовища та враховувати особливі фактори галузі, а інноваційні інструменти оцінки, багатофакторний аналіз і адаптивні підходи повинні стати основою для подальшого розвитку теорії та практики управління фінансовою стійкістю агробізнесу. Отже, запропонована концепція буде базуватися на динамічності, гнучкості, багаторівневому ризик-менеджменті та цифровізації процесів управління (табл. 2).

Таблиця 2

Основні складові концепції фінансової стійкості аграрного підприємства

Складова	Сутність	Прояв в агробізнесі	Інструменти реалізації
Динамічність і адаптивність	Підприємство постійно пристосовується до змін	Зміна структури капіталу залежно від сезонів, цін	Гнучке бюджетування, планування витрат

Багаторівневий ризик-менеджмент	Оцінка й управління різними ризиками	Підготовка до неврожаю, коливань цін, політики	Фінансові резерви, страхування, сценарії
Цифровізація управління	Використання сучасних технологій для управління фінансами	Автоматизований облік, онлайн-аналітика, прогноз	ERP-системи, фінансові дашборди, big data
Галузева специфіка	Урахування особливостей сільського господарства	Сезонність, залежність від держави, агроризики	Диверсифікація, партнерства, інновації
Інтегральний індекс стійкості	Комплексна оцінка стійкості за багатьма показниками	Система сигналів для ухвалення рішень	Інтегральна модель, порівняльний аналіз

Джерело: авторська розробка

Виходячи із запропонованої концепції, для аграрних підприємств фінансова стійкість розглядається як багатогранне та постійно змінне явище, на яке впливає ринок, клімат, політика та економіка. На практиці це означає, що фінансова стійкість не може залишатися стабільною, а підприємства агробізнесу повинні постійно аналізувати ситуацію, змінювати співвідношення власного та позикового капіталу, перебудовувати структуру активів і оперативно реагувати на нові виклики. Саме це показує на адаптивність і динамічність концепції.

У той же час багаторівневий ризик-менеджмент набуває особливого значення, оскільки аграрний сектор стикається з багатьма ризиками, включаючи фінансові, ринкові, інституційні та екологічні. Для того, щоб система ризик-менеджменту була ефективною, вона не обмежується виявленням і оцінкою цих ризиків, а повинна включити ці ризики в єдину модель прийняття рішень для керівництва. Завдяки цьому можна швидко формувати фінансові резерви, планувати страхування та розробляти плани для різних сценаріїв розвитку подій.

На сучасному етапі розвитку аграрного бізнесу введення цифрових інструментів у систему управління фінансовою стійкістю є необхідною

умовою сьогодення. Ефективне управління вимагає використання аналітики в реальному часі, технологій Big Data, автоматизації обліку, онлайн-контролю витрат і прогнозування урожайності. У результаті підприємства можуть швидше оцінювати ризики, приймати рішення та забезпечувати прозорість фінансових потоків.

Не менш важливим є прийняття до уваги особливостей галузі, таких як сезонність, залежність від державної підтримки, доступ до землі та фінансових ресурсів, а також коливання цін на сільськогосподарську продукцію.

На основі проведеного аналізу та власного бачення концепції фінансову стійкість аграрного підприємства можна визначити як здатність підприємства підтримувати динамічну рівновагу між доходами, витратами, активами та зобов'язаннями, ефективно адаптуючись до змін зовнішнього та внутрішнього середовища шляхом гнучкості управління фінансовими ресурсами, використання сучасних цифрових технологій і системного ризик-менеджменту з урахуванням специфіки галузі.

Якщо розглядати фінансову стійкість таким чином, ми бачимо її як складну систему з багатьох елементів, яка забезпечує не лише поточну платоспроможність агропідприємства, але й стратегічну спроможність продовжувати розвиватися, протистояти кризам і адаптуватися до змін. Для більш наочності та обґрунтованості представимо структурно-логічну схему запропонованого підходу фінансової стійкості аграрного підприємства (рис. 1).

Зазначена модель демонструє системний підхід до формування фінансової стійкості аграрного підприємства, де динамічність, адаптивність, багаторівневий ризик-менеджмент, цифровізація управлінських процесів і урахування специфіки галузі є ключовими компонентами. Їхня взаємодія дозволяє аграрним підприємствам оперативно і ефективно реагувати на виклики зовнішнього середовища,

оптимізувати структуру фінансових потоків, зменшувати ризики та підвищувати економічну безпеку.

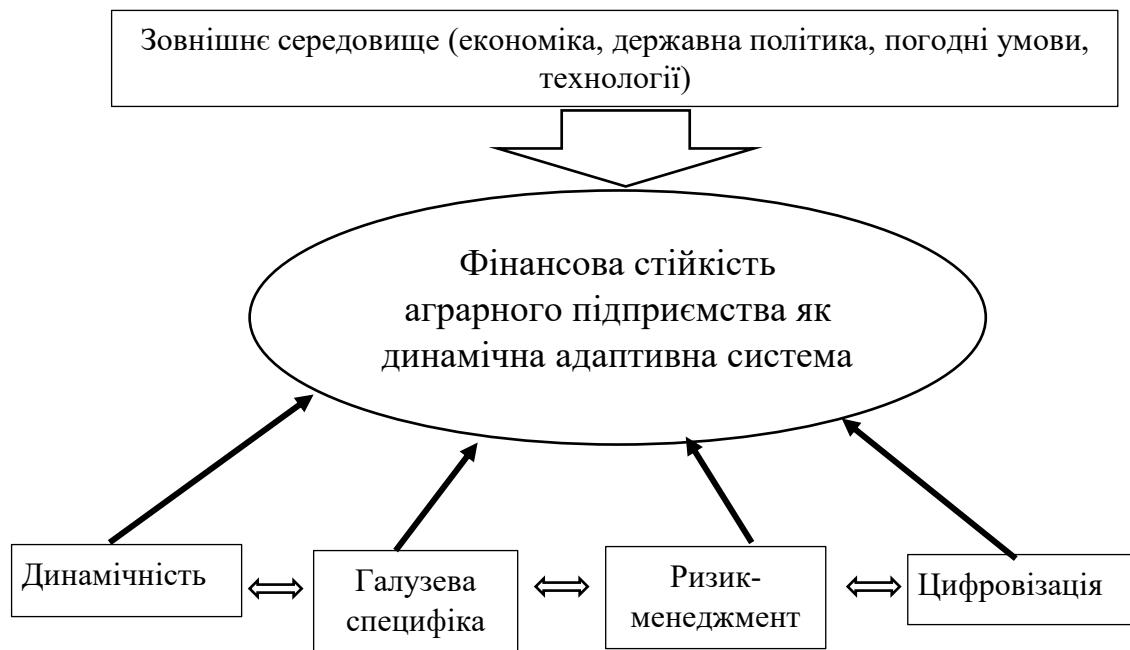

Рис. 1. Модель фінансової стійкості аграрного підприємства

Джерело: авторська розробка

Розгляд фінансової стійкості через призму використання сучасних методів управління, цифрових технологій і системного ризик-менеджменту дає змогу отримати об'єктивну оцінку поточного фінансового стану та створити основу для довгострокового стратегічного розвитку аграрного підприємства. Це спрощує прийняття управлінських рішень, дозволяючи швидко визначати потенційні загрози та розробляти превентивні заходи. Таким чином, застосування запропонованої концепції фінансової стійкості дозволяє створити ефективну систему антикризового управління, підвищити конкурентоспроможність і підтримувати сталий розвиток аграрних підприємств у сучасних умовах функціонування.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Узагальнюючи результати теоретичного дослідження, можна стверджувати, що для забезпечення фінансової стійкості аграрних підприємств у сучасних умовах необхідно відмовитися від традиційних статичних методів і перейти на

динамічні, складні та адаптивні моделі управління. Запропонована концепція базується на поєднанні цифрових технологій, багаторівневого управління ризиками, гнучкого управління фінансовими ресурсами та обов'язкового врахування специфіки галузі. Такий підхід підвищує здатність аграрних підприємств протистояти внутрішнім і зовнішнім викликам, створюючи також умови для довгострокового розвитку. Така модель забезпечить аграрним підприємствам більшу конкурентоспроможність, економічну безпеку та стійкість, навіть у кризових і нестабільних умовах.

У контексті подальших досліджень, особливу увагу слід приділити питанням практичного застосування запропонованої моделі фінансової стійкості на рівні аграрних підприємств. Зокрема, перспективним є розроблення алгоритмів, які дозволять включити інтегральний індекс фінансової стійкості в систему планування та контролю фінансів на аграрних підприємствах.

Література

1. Демиденко Л., Наконечна Ю. Фінансова стійкість аграрного сектору економіки України в умовах воєнного стану *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка*. 2023. 1(1 (222)). С. 48-55. <https://doi.org/10.17721/1728-2667.2023/222-1/6>.
2. Єфанов В. А. Сучасні аспекти фінансової стійкості господарюючих суб'єктів в системі агробізнесу України *Управління змінами та інновації*. 2023. 6. С. 20-24. <https://doi.org/10.32782/СМІ/2023-6-4>.
3. Демчук Н. І., Халатур С. М., Хідірян М. О. Теоретичні основи аналізу фінансового стану сільськогосподарських підприємств. *Економіка і суспільство*. 2017. № 9. С. 396-400. URL: <http://dspace.dsau.dp.ua/jspui/handle/123456789/432> (дата звернення: 12.06.2025).

4. Петренко В. С. Факторний аналіз фінансової стійкості економічної безпеки спільних аграрних підприємств. *Економічний аналіз*. 2017. Т. 27, № 4. С. 255-260. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecan_2017_27\(4\)_34](http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecan_2017_27(4)_34) (дата звернення: 12.06.2025).

5. Поддєрьогін А. М., Наумова Л. Ю. Фінансова стійкість підприємств сільського господарства України: проблеми і шляхи її забезпечення. *Економічний вісник Національного гірничого університету*. 2005. № 2. С. 51-58. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/evngu_2005_2_9 (дата звернення: 12.06.2025).

6. Vasylytsiv T., Mulska O., Hrabynska, I., Ivaniuk, U., Shopska, Y. Financial and economic security of agricultural business: specifics, analysis methodology, and measures of stabilization. *Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal*. 2023. 9(2). С. 88–110. <https://doi.org/10.51599/are.2023.09.02.04>.

7. Каращенко В. С., Рибіцький О. Л. Ефективне управління фінансовими ресурсами у сільськогосподарських підприємствах. *Економіка та суспільство*. 2024. № 64. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-64-139>.

References

1. Demydenko, L., Nakonechna, Yu. (2023) Finansova stiikist ahrarnoho sektoru ekonomiky Ukrainy v umovakh voiennoho stanu. *Visnyk Kyivskogo natsionalnogo universytetu imeni Tarasa Shevchenka. Ekonomika*, 1(1(222)), pp. 48–55. <https://doi.org/10.17721/1728-2667.2023/222-1/6> [in Ukrainian].

2. Yefanov, V. A. (2023) Suchasni aspekty finansovoi stiikosti hospodariuiuchykh subiektiv v systemi ahrobiznesu Ukrainy. *Upravlinnia zminamy ta innovatsii*, 6, pp. 20–24. <https://doi.org/10.32782/CMI/2023-6-4> [in Ukrainian].

3. Demchuk, N. I., Khalatur, S. M., Khidirian, M. O. (2017) Teoretychni osnovy analizu finansovoho stanu silskohospodarskykh pidpriemstv. *Ekonomika*

i suspilstvo, 9, pp. 396–400. Available at:
<http://dspace.dsau.dp.ua/jspui/handle/123456789/432> [in Ukrainian].

4. Petrenko, V. S. (2017) Faktornyi analiz finansovoi stiikosti ekonomichnoi bezpeky spilnykh ahrarykh pidpryiemstv. *Ekonomichnyi analiz*, 27(4), pp. 255–260. Available at:
[http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecan_2017_27\(4\)__34](http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecan_2017_27(4)__34) [in Ukrainian].

5. Podderiohin, A. M., Naumova, L. Yu. (2005) Finansova stiikist pidpryiemstv silskoho hospodarstva Ukrainy: problemy i shliakhy yii zabezpechennia. *Ekonomichnyi visnyk Natsionalnoho hirnychoho universytetu*, 2, pp. 51–58. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/evngu_2005_2_9 [in Ukrainian].

6. Vasylytsiv, T., Mulska, O., Hrabynska, I., Ivaniuk, U., Shopska, Y. (2023) Financial and economic security of agricultural business: specifics, analysis methodology, and measures of stabilization. *Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal*, 9(2), pp. 88–110. <https://doi.org/10.51599/are.2023.09.02.04>.

7. Karashchenko, V. S., Rybitskyi, O. L. (2024) Efektyvne upravlinnia finansovymy resursamy u silskohospodarskykh pidpryiemstvakh. *Ekonomika ta suspilstvo*, 64. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-64-139> [in Ukrainian].